

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในโครงการ
โรงเรียนวิถิพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 3
ชื่อและนามสกุล นางงามจิต จิตจักร
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เข้มทอง ศิริแสงเลิศ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. นรา สมประสงค์

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2559

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

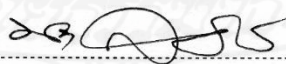
ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. บรรเจอดพร สู่แสนสุข)

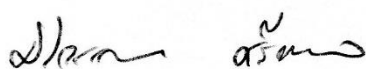
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เข้มทอง ศิริแสงเลิศ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. นรา สมประสงค์)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ บทบาทในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

ผู้วิจัย นางงามจิต จิตจักร รหัสนักศึกษา 2522301056

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เข้มทอง ศิริแสงเลิศ

(2) รองศาสตราจารย์ ดร. นรา สมประสงค์ ปีการศึกษา 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาบทบาทในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 และ (2) เปรียบเทียบบทบาทในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ จำแนกตามประเภทของโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 131 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเที่ยง เท่ากับ .88 สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) บทบาทในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มี 3 ด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ บทบาทในขั้นเตรียมการ รองลงมาคือ บทบาทในขั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลดำเนินการ และบทบาทในขั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง ส่วนบทบาทที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ บทบาทในขั้นดำเนินการจัดสภาพและองค์ประกอบ บทบาทในขั้นดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา และบทบาทในขั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด และ (2) ในภาพรวม ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธทั้งสองประเภทมี บทบาทในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้น พบว่า ในชั้นดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา ผู้บริหารโรงเรียนวิถีพุทธทั้ง 2 ประเภทมีบทบาทที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ บทบาท วินัยนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ

Thesis title: Roles on Enhancing Student Discipline of School Administrators in the Buddhist Way School Project under the Office of Kalasin Primary Educational Service Area 3

Researcher: Mrs. Ngarmjit Jitjak; **ID:** 2522301056;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Thesis advisors: (1) Dr. Khemthong Sirisanglert, Assistant Professor;
(2) Dr. Nara Somprasong, Associate Professor; **Academic year:** 2015

Abstract

The purpose of this research were: (1) to study the role on enhancing student discipline of school administrators in Buddhist Way School Projects under the office Of Kalasin Primary Educational Service Area 3; and (2) to compare the role on enhancing student discipline of school administrators in Buddhist Way School Projects as classified by type of school.

The research sample consisted of 131 school administrators in the Buddhist Way Schools Project under the office of Kalasin Primary Educational Service Area 3 in the 2015 academic year. The employed research instrument was a rating scales questionnaire, with reliability coefficient of .88. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings revealed that: (1) in overall, school administrators' role on enhancing student discipline in Buddhist Way School Projects under the Office of Kalasin Primary Educational Service Area 3 was rated at the high level, with three stages, namely, the preparation stage, the evaluation and dissemination of performance stage, and the improvement and ongoing development stage received the high rating mean respectively, while the operation of school topography and composition stage, the operation of students' development by threefold stage and the care and closely support stage were at the moderate level; and (2) in overall, school administrators of both type of the Buddhist Way School projects had no differ in the level of performing role on enhancing student discipline, when considered in each stage it was found that in the operation of students' development by threefold stage, school administrators of both type of the Buddhist Way School projects had performed their roles differed significantly at the .01 level.

Keywords: Role, Student Discipline, School administrators,
The Buddhist Way School Project

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความกรุณาและอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.เข้มทอง ศิริแสงเลิศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ดร.นรา สมประสงค์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความเมตตาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ดร.บรรเจอดพร สู่แสนสุข ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ ดร.โกวิท อ่อนประทุม นายกระจำจ อัฐนาค นายกิริติวัฒน์ อัครเสนางสาวเอกคตานันท์ บริบาล และนายสมดุล โฉมหาญ เป็นอย่างยิ่งที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ได้กรุณาเสียสละตอบแบบสอบถาม เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณคณาจารย์แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ทั้งเพื่อนบัณฑิตศึกษา และผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่มีส่วนในการให้ความรู้ สนับสนุน ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่คอยให้ความห่วงใยและเป็นกำลังใจรวมทั้งให้การสนับสนุนในการศึกษาจนประสบความสำเร็จ

งามจิต จิตจักร

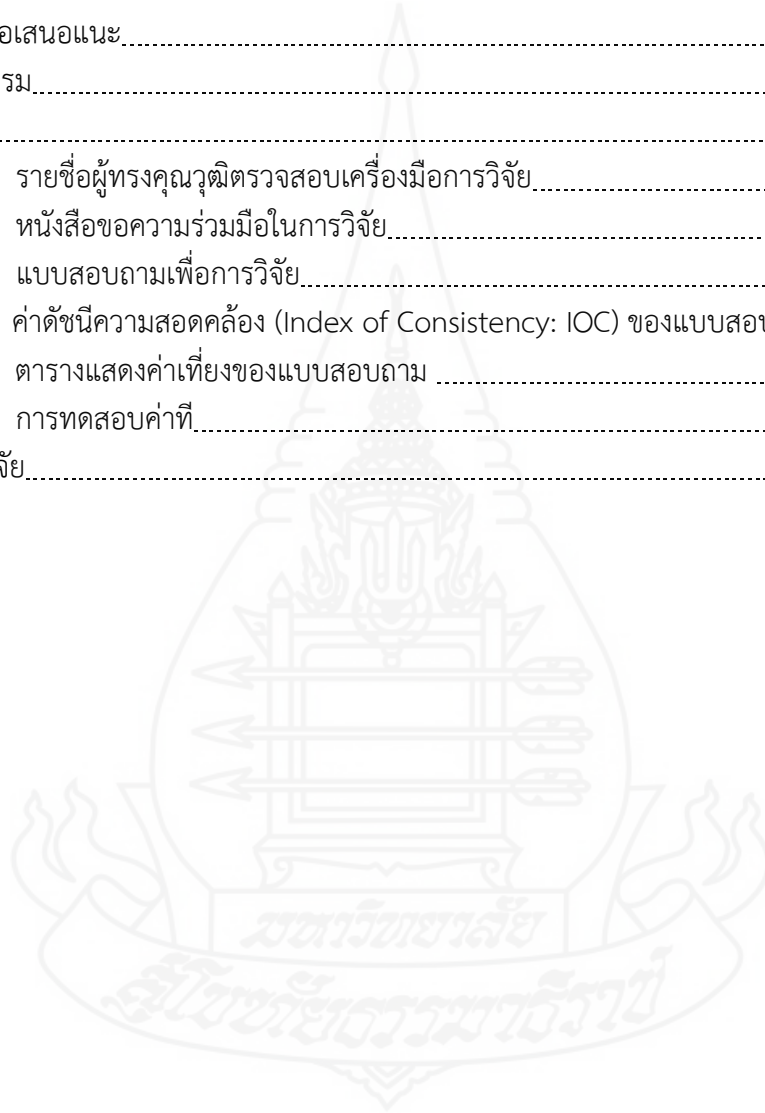
มกราคม 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนวิถีพุทธ.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียน.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน.....	27
สภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดกาฬสินธุ์.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	44
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์บทบาทในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์เขต 3.....	45
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์เขต 3 จำแนกประเภทของโรงเรียน.....	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	60
สรุปการวิจัย.....	60
อภิปรายผล.....	62
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม.....	66
ภาคผนวก.....	72
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย.....	73
ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	75
ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	82
ง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ของแบบสอบถามการวิจัย.....	89
จ ตารางแสดงค่าเที่ยงของแบบสอบถาม.....	91
ฉ การทดสอบค่าที.....	95
ประวัติผู้วิจัย.....	100

[illegible]

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.12	เปรียบเทียบกับบทบาทในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 จำแนกตามประเภทของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนวิถีพุทธในชั้นดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา.....	56
ตารางที่ 4.13	เปรียบเทียบกับบทบาทในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 จำแนกตามประเภทของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนวิถีพุทธในชั้นดูแลสนับสนุนใกล้ชิด.....	57
ตารางที่ 4.14	เปรียบเทียบกับบทบาทในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 จำแนกตามประเภทของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนวิถีพุทธในชั้นปรับปรุงและพัฒนาต่อเนื่อง.....	58
ตารางที่ 4.15	เปรียบเทียบกับบทบาทในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 จำแนกตามประเภทของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนวิถีพุทธในชั้นประเมินผลและเผยแพร่ผลดำเนินการ.....	59

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ภาพที่ 2.1 ระบบพัฒนาผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา.....	11
ภาพที่ 2.2 รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนวิถียุทธ.....	16
ภาพที่ 2.3 ขั้นตอนการบริหารจัดการโรงเรียนวิถียุทธ.....	31

